VIIKONVAIHDE

IKIVIHREÄT

Miljoona ruusua tulkinnut Vera Telenius nousi iskelmätähdeksi vasta varttuneessa iässä.

Veran miljoona ruusua

”Miljoona, miljoona, miljoona ruusua.
Tuoksua, tuoksua, tuoksua rakkauden.
Muistoja, muistoja, muistoja tuoksut tuo.
Tunteen ja katseen ensirakkauden.”

Vera Telenius (1912–1991) tulkitsi itsensä suomalaisten sydämiin kappaleella Miljoona ruusua vuonna 1984. Hän tutustui alkujaan latvialaiseen sävellykseen kuultuaan siitä Alla Pugatšovan esittämän venäjänkielisen version.

Telenius ihastui kappaleeseen, mutta ei löytänyt sille sanoittajaa.

Laulajatar tarttui itse kynään ja kirjoitti eräänä yönä lauluun sanoituksen, joka tosin ei ollut sanatarkka käännös.

Venäläislyriikka kertoo rahattoman taiteilijan onnettomasta suhteesta näyttelijättäreen. Veran versiossa taas lauletaan kiltisti ruusuista ja ensirakkaudesta.

Tähdeksi ikäihmisenä

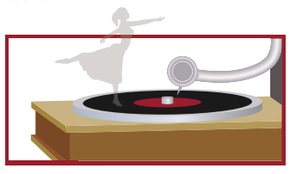

”Mansen isoäidiksikin” kutsuttu Telenius oli yli 60-vuotias tehdessään ensimmäistä levyään Yön laulajatar. Miljoonan ruusun levytyksen aikaan hän oli 72-vuotias.

Veran elämänmakuinen tulkinta miellytti suomalaisia ja samanniminen albumi myi pian yli 70 000 kappaletta eli timanttilevyn verran.

Pian sen jälkeen tuolloin jo lähes sokea Telenius palkittiin Emma-palkinnolla kaikkien aikojen ensimmäisenä Vuoden naissolistina. Hän on jäänyt historiaan myös iäkkäimpänä kyseisen pystin haltijana.

Ikävuosistaan huolimatta tamperelaistähti jaksoi vielä kiertää tanssipaikoilla hanuristi **Rexi Innasen** säestämänä.

Työläinen ja yrittäjä

Iskelmätähteys ei ollut Teleniukselle mikään itsestäänselvyys, vaikka olikin lapsena taitava viulisti.

Musiikki jäi vain harrastukseksi.

Ennen puolivahingossa alkanutta laulajanuraansa hän ehti sotien aikana työskennellä rakennustyömailla, sorvaajana ja hevoskuskina.

Telenius pyöritti lastenpukimoakin mutta joutui eläkkeelle huonon näkönsä vuoksi.

1970-luvun alussa Ylen toimittaja **Jussi Tuominen** äkkäsi hänet tanssikeikalta, mikä johti lopulta levytyssopimukseen.

Slaavilaista kaihoa

Venäläisvaikutteita on suomalaisessa kevyessä musiikissa riittänyt jo paljon ennen Miljoonaa ruusua.

Itäinen tyyli kiehtoi suomalaisia tsaarin aikana romanssityylin ja soittokuntavalssien muodossa.

Alun perin venäläistä kansansävelmää Elämää juoksuhaudoissa kuunneltiin sodan kauhujen keskellä rajan kummallakin puolella.

1990-luvun alussa Leningrad Cowboys yhdisti länsimaisen rockin ja venäläiset kansanlaulut ja nousi lavalle yhdessä Puna-armeijan kuoron kanssa.

RIKU-MATTI AKKANEN

Kuuntele Miljoona ruusua Ylen Elävästä arkistosta: yle.fi/elavaarkisto/artikkelit/yhteinen_savel_ma_mista_loytaisin_sen_laulun_39565.html#media=39595

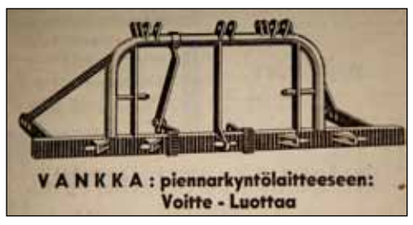

Ilmoitus Maaseudun Tulevaisuudessa lauantaina 11.8.1962

MT 50 VUOTTA SITTEN – LA 11.8.

Sadonkorjuu kaikkialla myöhässä

Eri puolilta Eurooppaa tulleet tiedot kertovat sadonkorjuun olevan kaikkialla myöhässä. Itä-Englannissa Norwichissa on viime viikolla päästy ohran leikkuupuintiin. Sikäläinen sanomalehti ”Farming World” kertoo ohranpuinnin olevan kaksi viikkoa normaalista myöhässä. Samoin ovat asiat Itävallassa ja Saksassa. Myös Irlannissa on sadonkorjuu 10–14 päivää myöhässä. Siellä korjuu alkoi viime vuonna elokuun 2–3 päivinä ja vuonna 1960 heinäkuun 28 pnä. Tänä vuonna päästään Irlannissa varsinaiseen viljankorjuuseen vasta elokuun puolessa välissä, kertoo ”Irish Farmers’ Journal”.

Kansaneläkettä 487 304 henkilölle

Yhteensä 487 304 henkilöä sai maassamme kuluvan vuoden ensimmäisen vuosipuoliskon päättyessä kansaneläkettä. Vanhuuseläkkeensaajia oli tästä määrästä 335 784, työkyvyttömyyseläkkeensaajia 121 943 ja sairauseläkkeensaajia 4 732. 24 845 yksinäiselle 60 vuotta täyttäneelle naishenkilölle maksettiin ns. vanhuudentukea. Kansaneläkelaitoksen viime kesäkuun loppuun mennessä myöntämien kansaneläkkeiden laskettu vuotuinen määrä oli yhteensä 46 320 milj. mk.

Puolisoiden suhde kannattelee nykyperhettä

Parisuhdetyön pioneeri Liisa Tuovinen sai nuorena äitinä kipinän työhönsä, kun oma avioliitto tuntui natisevan liitoksissaan. ”Tajusin, miten äkkiä etääntyminen puolisosta voi alkaa.”

Omista tunteista ja toiveista, siitä mikä on tärkeintä, on usein vaikeinta puhua.

Maatilalla on paljon stressikertoimia, jotka kaatuvat parisuhteen päälle.

LIISA TUOVINEN

JÄRVENPÄÄ (MT)
Nykyään ei ole mitenkään outoa hakea apua, jos puolisot joutuvat törmäyskurssille. 1970-luvun alussa tilanne oli toinen.

”Parisuhde oli vielä yleismaailmallinen tabu. Oli tyrmistyttävää ajatellakaan, että jotkut ihmiset kokoontuvat puhumaan parisuhteestaan”, kirkon perhetyön sihteerinä tuolloin toiminut **Liisa Tuovinen** kertoo.

Kolmekymppisellä Tuovisella oli arkkitehtimiehensä **Pentti Tuovisen** kanssa kaksi alle kouluikäistä lasta. Päällisin puolin kaikki näytti esimerkillisen hyvältä, kuten kirkon työntekijän perheessä kuului ollakin, mutta suuri huoli painoi mieltä.

”Tuntui, että minun avioliitostani ei ehkä tule mitään ja olen niin huono äiti, että minulla ei pitäisi lapsia ollakaan. ”

Tuovinen huomasi, ettei ole huolineen yksin. ”Ajattelin, että en putoa kauhean korkealta, ei muilla mene sen paremmin. ”

Keinoja alkoi löytyä
Perhetyön ammattilainen alkoi etsiä keinoja vahvistaa parisuhdetta.

Käsiin osui artikkeli, jossa Yhdysvalloissa toimivat terapeutit **David** ja **Vera Mace** kuvasivat ideaansa. He keksivät koota joukon pareja viikonlopuksi rauhalliseen paikkaan puhumaan kokemuksistaan.

Pari viikkoa ennen joulua vuonna 1972 Tuoviset tekivät samoin.

Kokeileva ryhmä koostui tutuista kirkon perheneuvojista puolisoineen. ”Emme me alussa osanneet paljon mitään, tehtiin kaikki mahdolliset virheet”, Liisa Tuovinen tunnustaa.

Sysäys vei kuitenkin eteenpäin.

”Rupesimme opettelemaan, miten pitäisi toimia, jotta viikonloppukokous olisi parisuhteelle hyödyllinen. Sillä tiellä me nyt sitten ollaan.”

Uusi foorumi kirkon rinnalle
Nykyään Tuovinen vetää hallituksen puheenjohtajana Kataja-parisuhdekeskusta, joka järjestää pariskunnille kursseja ja toimii noin sadan järjestön ja yrityksen yhteistyöfoorumina. Hän toimii myös kouluttajana ja vetää kursseja yhdessä puolisonsa kanssa.

Tuovinen on vuonna 1994 alkunsa saaneen Kataja ry:n perustajajäsen.

Kirkon rinnalle tarvittiin Tuovisen mukaan sitoutumatonta organisaatiota, koska osa apua tarvitsevista pariskunnista vierasti kohtaamisia seurakuntien suojissa.

Puhu nätisti puolisolle
Moni oudoksuu yhä ajatusta puhua omasta parisuhteesta missään seminaareissa tai kursseilla. Suhde tuntuu yksityisasialta.

Oman kullan valinta onkin yksityisasia. Kaikkiin parisuhteisiin liittyy kuitenkin taitoja, joita voi Tuovisen mukaan opetella.

Yksi tärkeimmistä taidoista on puhuminen. Työkaverille osataan puhua kohteliaasti, ja jos ei osata, mennään kursseille. Miksi sitten oma rakas puoliso joutuu helposti syytetyn penkille?

Vaikeus puhua nätisti on Tuovisen mielestä ymmärrettävää. Omista tunteista ja toiveista, siitä mikä on tärkeintä, on usein vaikeinta puhua. Siksipä käy helposti niin, että puhumisen sijaan ollaan vaiti.

Syytetyn penkillä
”Moni yrittää hoitaa suhdetta vaikenemalla hankalista asioista. Niitä vain työntää pinnan alle ja koettaa kestää. Siitä se etääntyminen alkaa.”

Ongelmat eivät Tuovisen mukaan yleensä johdu siitä, että puoliso olisi väärä. ”Pettymystä ja etääntymistä aiheuttaa se tapa, jolla puolisot ovat vuorovaikutuksessa keskenään.”

”Monella ei ole kotoa mitään mallia, kuinka puhutaan tunnetasolla tärkeistä asioista. Ei ole ehkä milloinkaan kuultu, miten omat vanhemmat ongelmiaan ratkoivat.”

Etääntyminen puolisosta voi alkaa aivan huomaamatta.

”Jos kertyy pitkä sarja asioita, joista ei ole koskaan puhuttu, sitten tulee joku pieni juttu, joka on se viimeinen pisara.”

Sitten alkaa syyttely: sä et koskaan sitä tai tätä, taas sun piti leikkiä mykkäkoulua...

Viisainta olisi Tuovisen mukaan pysyä puheessa omalla tontilla ja varoa yleistämisiä. Silloin puhe alkaa esimerkiksi sanoilla haluaisin että, minua huolestuttaa, minusta tuntuu...

Kiittämisen mahti
Entisajan emännän ja isännän avioliittoa ei murentanut juuri mikään, oli suhteen laatu mikä tahansa. Elämälle välttämättömiä taitoja tarvittiin kosolti, mutta puhumattakin piti pärjätä.

”Nykypäivän perheessä puolisoiden suhde on se koossapitävä voima”, Tuovinen korostaa. Jos tuo voima murenee, parisuhteesta lähdetään entistä helpommin kävelemään.

Kaikki se mieluisa, mistä puolisossa pitää, olisikin hyvä tuoda aika ajoin julki.

”Myönteisten asioiden kertominen ja kuuleminen vahvistavat sitä, minkä varassa suhde on. Ilman tätä vahvistamista on vaikea ottaa esiin hankalia asioita, joihin haluaisi muutosta.”

Paljon turhia eroja
Etääntyminen puolisosta johtaa Tuovisen mielestä turhan usein eroon.

”Kun parisuhteessa tulee yksinäinen olo, uusi rakkaus tuntuu helposti ratkaisulta. Yhtä hyvin voisi tutustua omaan puolisoonsa eikä rynnätä uuteen rakkauteen.”

Parisuhdetyön pioneeri itse vaikuttaa onnelliselta miehensä rinnalla. Pariskunta nauttii metsäisestä puutarhasta omakotitalossa, joka on Pentti Tuovisen suunnittelema.

”Olisimmeko me Pentti enää naimisissa ilman näitä parisuhdekursseja”, Liisa Tuovinen kyselee pilke silmissään ja vastaa itse. ”Ollaan me ainakin paljon parempia ystäviä kuin ennen. On se lohdullista.”

TARJA HALLA

Stressi kaatuu päälle maatiloilla

”Maatilalla on paljon stressikertoimia, jotka kaatuvat parisuhteen päälle”, kouluttaja ja rovasti **Liisa Tuovinen** arvioi.

”Helposti ajatellaan, että vika on parisuhteessa, vaikka se olisi muissa tekijöissä. Ei avioliitossa tarvitse olla mitään pielessä.”

Yhteydenotot maaseudun tukihenkilöihin kertovat entistä useammin ongelmavyyhdistä, jossa taloushuolet, kiire ja avioero kietoutuvat toisiinsa.

”Totta kai se tilanne uuvuttaa. Lopulta keskinäinen suhdekin voi tuntua liian vaikealta.”

Keskinäisen luottamuksen ja rakkauden vahvistaminen arjessa olisi Tuovisen mielestä ensiarvoisen tärkeää.

”Arjen paineiden keskellä olisi hyvä pysähtyä edes kymmenen minuuttia päivässä, nojata toinen toisiinsa ja kertoa, miltä tämä päivä tuntui, mikä auttoi kestämään, mikä oli vaikeata.”

”Ei tarvitse suorittaa mitään, ei seksiä eikä mitään muutakaan, vaan levätä hetki yhdessä ja huokaista.”

TARJA HALLA

Tutustu Kataja-parisuhdekeskus ry:n viikonloppukursseihin osoitteessa www.katajary.fi. Uutuutena seniorien parisuhdeprojekti.

JAANA KANKAANPÄÄ

”Olisimmeko me Pentti enää naimisissa ilman näitä parisuhdekursseja”, Liisa Tuovinen kiusoittelee puolisoaan. Pariskunta on vetänyt yhdessä kursseja 40 vuoden ajan.